

هدایت امام معصوم (ع)

یکی از مباحث مهم در حوزه امامت موضوع هدایت می باشد که بعنوان شأنی از شئون امام مطرح میگردد. هدایت امام معصوم بمانند هدایت خداوند متعال بر دو مدل هدایت خاصه و هدایت عامه بوده و هدایت یافتگان در این دو گونه ، قطعاً تفاوت‌هایی باهم خواهند داشت.

هدایت عامه از طرف امام ریشه در رسالتی دارد که امام معصوم مکلف بوده و آن رسالت خطیر را درباره عموم بندگان ایفا می نماید؛ اما هدایت خاصه مخصوص کسانی است که خود را از مرحله امام باوری و امام یاوری به مراحل امام باوری کشانده و خود را در معرض انوار هدایت امام قرار می دهند و امام نیز با رعایت کرامت و حریت این بندگان هدایت خاصه خود را شامل حال اینان می فرماید.

هر امام در دوران امامت خویش این امر و مسئولیت مهم را بر عهده داشته و امام حسن عسگری(ع) نیز در زمینه هدایت، تلاشهایی را در طول ۲۸ سال امامت خود بر مردم و پیروان زمان خود انجام فرمودند که در یک تقسیم بندی دیگر می توان به دو بخش: «هدایت در حوزه داخل نظام ولایتها و اصلاح در حوزه خارج از نظام ولایتها» تقسیم کرده و درسهایی از این فعالیتها اخذ نمود.

هدایت افراد داخل در نظام ولای آن زمان از اصلی ترین فعالیت‌های امام عسگری(ع) بود که آن بزرگوار می کوشید با ارائه ابزار مهم به افراد درون نظام، بنیان دینی جامعه را حفظ فرماید. از جمله این ابزارها در این مسیر پیاده سازی و ارتقاء و ترویج فرهنگ " **تولی** و **تبری**" بود.

تولی در حوزه امامت جزو ضروریات مذهب شیعه است اما به معنی محبت و علاقه از فروع دین می باشد، بعبارت دیگر بمعنای قبول امامت و ولایت در حد ضروری دین در مذهب شیعه است که اظهار آنها و نشان دادن دوستی و یا دشمنی در حال اختیار و آزادی، هم با قلب وهم با عمل، ولی در حال تقیّه فقط قلباً سفارش شده است و در احکام دوستی با دشمنان دین در غیرحال تقیّه نهی شده است.

«مَنْ ضَعَفَ عَلَى نُصْرَتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ لَعَنَ فِي خُلُوتِهِ أَعْدَاءَنَا بَلَغَ إِلَهُ صَوْتَهُ إِلَى جَمِيعِ الْمَلَائِكَةِ فَإِذَا بَلَغَ صَوْتَهُ إِلَى الْمَلَائِكَةِ اسْتَغْفَرُوا لَهُ وَ أَثْنُوا عَلَيْهِ: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى رُوحِ عَبْدِكَ هَذَا الَّذِي بَدَّلَ فِي نُصْرَتِهِ أَوْلِيَاءَهُ جُوهْدَهُ وَ لَوْ قَدَّرَ عَلَى أَكْثَرِ مَنْ ذَلِكَ لَفَعَلَ...»

«هر کس از یاری ما اهل بیت ناتوان باشد و در خلوت، دشمنان ما را لعن کند، صدایش به همه ملائکه می رسد. وقتی صدایش به فرشتگان رسید، برایش طلب آمرزش می کنند و او را چنین می ستایند: خدایا! بر روح این بنده ات درود فرست که در یاری اولیایش تلاش را کرد و اگر توان بیش از آن داشت، انجام می داد در این حال، از سوی خداوند ندا می شود که: «ای فرشتگان! دعایتان را در حق این بنده پذیرفتم و به روح او درود فرستادم و در ردیف ارواح ابزار و از بهترین بندگان برگزیده ام قرار دادم».

و نیز روایت است که شخصی به حضرت نامه ای نوشت و پرسید: کسانی را که در مورد امامت موسی بن جعفر توقّف کرده، دوست داری یا از آنها بیزاری می جویی؟ امام در نامه اش تبریّ از منحرفان را گوشزد و به او توصیه کرد: آیا برای عمومیت رحمت میخواهی؟ خدا به او رحم نکند، از او بیزاری بجوی، من در پیشگاه خدا از آنها بیزاری می جویم؛

با آنها سر دوستی نداشته باش

از بیمارانشان عیادت نکن

در تشییع جنازه های مردگان نشان حاضر مشو

هرگز بر جنازه های امواتشان نماز نخوان، خواه امامی را از ناحیه خداوند انکار کرده، یا پیشوایی را که امامتش از سوی خدا نیست، بر امامان افزوده و یا قائل به تثلیث باشند؛

کسی که امامت آخرین ما را انکار کند، گویی امامت نخستین ما را انکار کرده است، و کسی که بر تعداد ما بیفزاید، مانند کسی است که از تعداد ما کاسته باشد و امامت ما را انکار نماید. سپس آن شخص از حال آن افراد پرسید، امام فرمود: «در نماز آنان را لعن کن».

آری امام حسن عسگری(ع) طالبان هدایت را با نور بیانات خود، بمسیر

ولایت و تبری راهنمایی فرموده و با آگاهی دادنشان، تنفس در نظام ولایتی را برایشان بقاء می بخشید.

روز نه ربیع نیز نمادی از این اصل دینی مهم و سفارش شده یعنی "برائت" است که امیدست با استمداد از امام عصر(عج) آن جانشین صالح امام حسن عسگری(ع) این روز عظیم شمرده و سفارشات ائمه اطهار(ع) در پاسداشت این روز بزرگ رعایت گردد.

[مطالعه بیشتر](#)